

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Českých Budějovicích**, se sídlem Zátkovo nábřeží 2, 370 84 České Budějovice 1, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. května 2013, č. j. 10 Na 28/2013 – 7,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu – soudní správy Krajského soudu v Českých Budějovicích, jež neumožnila žalobci nahlédnout do sběrného spisu týkajícího se žalobce. Krajský soud usnesením č. j. 10 Na 28/2013-2 ze dne 8. dubna 2013 žalobce vyzval, aby přesně označil předmětný zásah, proti němuž se žalobce ochrany domáhá, vylíčil rozhodné skutečnosti, označil důkazy, jichž se dovolává, a navrhl výrok rozsudku, vše ve lhůtě 10 dnů od doručení usnesení, s poučením o následku neodstranění vad, tj. odmítnutí žaloby. Usnesení bylo žalobci doručeno 15. dubna 2013, lhůta podle tohoto usnesení tak uplynula dnem 25. dubna 2013. Žalobce na toto usnesení reagoval pouze e-mailovým sdělením ze dne 19. dubna 2013, v němž bez bližšího odůvodnění namítl podjatost všech soudců Krajského soudu v Českých Budějovicích, jinak na výzvu nereagoval, resp. uvedl nesrozumitelně, že si „toho při svém vzdělání soudci musí být vědomi“ a že „žádná osoba bez právnického vzdělání není povinna radit soudu, co musí vědět“. Krajský soud pak usnesením č. j. 10 Na 28/2013 - 7 ze dne 6. května 2013 žalobu pro neodstranění vad odmítl. K námitce podjatosti krajský soud uvedl, s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2012 č. j. 4 Ads 41/2012 - 32, že jde o úkon, jímž se disponuje řízením, neboť se jím zahajuje řízení o námitce podjatosti. Protože toto podání v této části nebylo do tří dnů doplněno předložením originálu nebo písemným podáním shodného obsahu, krajský soud k němu nepřihlížel (§ 37 odst. 2 soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“).

[2] Proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, jíž se domáhá jeho zrušení. V ní způsobem sobě příznačným a veskrze nesrozumitelným vytýká postupu krajského soudu nejružnější skutečnosti, resp. domnělé skutečnosti opřené o své představy o správnosti postupu krajského soudu. Z celkem dvaceti tří bodů kasačních námitek, lze-li je tak označit, lze identifikovat – kromě obecného nesouhlasu s odmítnutím žaloby – námitku, že výzva k odstranění vad byla „veskrze nekvalifikovaná“, projevem „libovůle“, „neurčitá“, resp. „vágní“, doručena „procesním řádem nepředvídaným způsobem“, byla stanovena příliš krátká lhůta pro odstranění vad, rozhodoval podjatý soud atp.

[3] Nejvyšší správní soud připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudu svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování práva (viz např. rozsudek ze dne 8. 3. 2012 č. j. 2 As 45/2012 - 11, všechna citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se, jsa veden snahou o meritorní řešení sporu, nýbrž pro samotné vedení sporu (viz rozsudek ze dne 7. 6. 2012 č. j. 2 As 82/2012 - 13).

[4] V evidenci zdejšího soudu bylo vedeno ke dni 27. 5. 2013, kdy Nejvyšší správní soud kasační stížnost obdržel, celkem 760 spisů, kde žalobce vystupuje v pozici stěžovatele, resp. navrhovatele. Z evidence zdejšího soudu je dále patrné, že množství žalobcem vedených sporů se v průběhu času zvyšuje. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede takové množství sporů, přirozeně sama o sobě neznamena, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno. Rozhodující je sériovost a stereotypnost stěžovatelem vedených sporů, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů. V podrobnostech lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 130/2012 - 10 ze dne 28. 2. 2013, jež stěžovatel taktéž v procesní roli stěžovatele obdržel.

[5] Stěžovatel vytkl krajskému soudu především nesprávný postup v řízení, neuvedl však námitky, kterými by se snažil vyvrátit rozhodný závěr krajského soudu, že žaloba musela být pro neodstranění vad odmítnuta. Nejvyšší správní soud poznamenává, že je ve vlastním procesním zájmu stěžovatele, aby se na výzvu soudu k odstranění vad pečlivě pokusil vytýkané vady odstranit, i kdyby byl tisíckrát subjektivně přesvědčen o tom, že o vadu nejde nebo že je postup soudu nesprávný. Pokud výzvu soudu ignoruje, případně na ni reaguje způsobem, jakým na ni reagoval stěžovatel v tomto případě, musí si být vědom rizika a důsledků, jež toto frivolní jednání může mít pro osud jeho žaloby. Za takové situace pak ani nelze očekávat, že by kasační stížnost proti odmítnutí žaloby pro neodstranění vad mohla být úspěšná. Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Toto ustanovení dopadá i na případné námitky proti usnesení krajského soudu obsahující výzvu k odstranění vad, resp. na námitky obsažené v kasační stížnosti. Pokud žalobce výzvu krajského soudu ignoroval, vady neodstranil a nevznesl v reakci na usnesení krajského soudu námitky vůči jeho postupu, nelze to dohánět kasační stížností. Kasační stížnost žalobce však ani žádné relevantní námitky vůči postupu krajského soudu neobsahuje. Způsob, jakým krajský soud naložil s námitkou podjatosti vůči všem soudcům krajského soudu, byl také správný a souladný s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení č. j. 4 Ads 41/2012 - 32 ze dne 20. prosince 2012).

[6] Nejvyšší správní soud nevyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti, protože při předběžném posouzení zjistil, že v posuzovaném případě je stěžovatel opět veden snahou vést „spor pro spor“. Vznesené námitky *prima facie* nemohou být důvodné a kasační stížnost je zcela zjevně bezúspěšná. Nejvyšší správní soud v souladu se zásadou hospodárnosti řízení nepřistoupil k provedení standardních procesních úkonů, tj. nevyzval stěžovatele

k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti a k předložení plné moci udělené jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Zdejšímu soudu je totiž z úřední činnosti známo (srov. např. věci vedené pod sp. zn. 8 As 71/2012 či sp. zn. 8 As 79/2012), že shora uvedené výzvy obvykle neplní svůj účel a nevedou k řádné procesní přípravě řízení. Tyto výzvy naopak rozehrávají písemný „ping pong“ mezi stěžovatelem a zdejším soudem, který prodlužuje řízení o kasační stížnosti o několik týdnů až měsíců. Stěžovatel zpravidla požádá o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti a následně o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi, resp. o povolení splátek soudního poplatku. Nejvyšší správní soud však tyto žádosti zamítne z důvodu svévolného uplatňování práva stěžovatelem a jeho obstrukčnímu přístupu k vedení řízení (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2012 č. j. 8 As 71/2012 - 13 a ze dne 4. 10. 2012 č. j. 8 As 71/2012 - 22, která byla stěžovateli doručena a jejich obsah je mu proto znám). Výsledkem řízení pak obvykle bývá jeho zastavení pro nezaplacení soudního poplatku.

[7] Nejvyšší správní soud nepochyboval, že tento bezúčelný a zcela neefektivní postup by se opakoval i v posuzované věci.

[8] Obdobný postup volí v případech opakujících se zjevně nedůvodných podání stěžovatele také Ústavní soud. Ve vztahu k povinnému zastoupení stěžovatele v řízení o ústavní stížnosti vyslovil, že poučení o této povinnosti není nutno stěžovateli zasílat vždy v každém individuálním řízení, jestliže se tak stalo v identických případech předchozích. Pokud lze vycházet ze spolehlivého předpokladu, že dříve poskytnuté informace byly objektivně způsobilé stěžovatele zpravit o zásadě povinného zastoupení v řízení před Ústavním soudem, setrvání na požadavku vždy nového a totožného poučování by se jevilo jako formalistické a neefektivní (viz usnesení ze dne 22. 11. 2012 sp. zn. II. ÚS 4256/12, obdobně srov. usnesení ze dne 14. 11. 2012 sp. zn. III. ÚS 4255/12, ze dne 17. 10. 2012 sp. zn. II. ÚS 3748/14, či ze dne 10. 10. 2012 sp. zn. III. ÚS 3747/14). Nejvyšší správní soud je toho názoru, že uvedené závěry lze vztáhnout i na poučování o povinnosti být zastoupen advokátem a povinnosti zaplatit soudní poplatek v řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel byl zdejším soudem poučen o těchto povinnostech nesčetněkrát, jejich existence si proto musí být nepochybně vědom.

[9] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005 č. j. 1 Afs 107/2004 - 48, č. 869/2006 Sb. NSS. V této souvislosti lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 30. 12. 2010 č. j. 4 As 38/2010 - 43, ve kterém Nejvyšší správní soud poukázal na model fungování stěžovatele (občanského sdružení), založený na opakovaném podávání žádostí o osvobození od soudních poplatků, tj. nákladů, které při jeho činnosti zpravidla vznikají a s jejichž vznikem musel vědomě počítat. Neexistují-li pro takové jednání legitimní důvody, je třeba jej považovat za zneužití práva zakotveného v § 36 odst. 3 s. ř. s. Uvedený závěr prošel testem ústavnosti u Ústavního soudu a obstál (viz usnesení ze dne 11. 5. 2011 sp. zn. I. ÚS 1131/11).

[10] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s. Na této skutečnosti nic nemůže změnit ani pochybnost Nejvyššího správního soudu o existenci zákonného důvodu umožňujícího odeprít nahlížení do sběrného spisu osobě, jíž se sběrný spis (a zde shromažďovaná podání) týká. Stěžovatel totiž svým přístupem sám neumožnil krajskému soudu, resp. Nejvyššímu správnímu soudu, aby se touto právní otázkou vážně zabýval.

[11] Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. července 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu